

Erikoistuvien johtamisopinnot osana terveydenhuollon johtamisen uudistamista

Parviainen H¹, Forssell M¹, Orhanen S¹, Halava H²

¹Tampere University, Tampere and ² University of Turku, Turku

Erikoistuvien johtamisopinnot

Suomessa valmistuu vuosittain keskimäärin 700 erikoislääkäreitä ja 40 erikoishammaslääkäreitä. Vuodesta 2009 alkaen tähän lääkäreillä vähintään viisi ja hammaslääkäreillä kolme vuotta kestäväan koulutukseen on pakollisena sisältynyt käytännön työssä tapahtuvan koulutuksen, toimipaikka- ja teoriakoulutuksen sekä valtakunnallisen kuulustelun lisäksi 10 op laajuiset johtamisopinnot, jotka on voinut suorittaa missä koulutuksen vaiheessa tahansa.

Johtamisopintojen tavoitteena on varmistaa kaikille erikoislääkäriksi tai erikoishammaslääkäriksi valmistuville hyvät vuorovaikutustaidot, oman työn hallinnan taidot sekä perusvalmiudet itsensä ja moniammatillisen tiimin johtamiseen. Opinnot antavat valmiuksia lähiesimiehenä, työyhteisön jäsenenä ja lääkäriasiantuntijana toimimiseen sekä taitoja arvioida palvelujärjestelmän eri osien tehtäviä, terveydenhuollon kustannuksia ja vaikuttavuutta.

Ammatillinen jatkokoulutus
<https://www.laaketieteelliset.fi/ammattillinen-jatkokoulutus/etusivu>

Johtamisopintojen merkitys

Johtamiskoulutus edistää erikoistuvien valmiuksia kehittää erikoisalansa ja työyhteisönsä toimintaa. Toistaiseksi julkaisemattoman kyselytutkimuksen (Parviainen, Kärki & Halava 2023) mukaan vastavalmistuneet erikoislääkärit ja erikoishammaslääkärit kokevat tärkeimpinä osaamisensa kehittämiskohteina henkilöstöjohtamisen, talousosaamisen, juridiikan, organisaatioiden johtamisen sekä sosiaali- ja terveystalouden (kaavio).

Hyvinvointipalveluiden tuottaminen on historiallisessa muutoksessa sekä rakenteellisesti että hallinnollisesti. Terveydenhuollossa tarvitaan monipuolista osaamista myös johtamisessa. Haasteita lisäävät myös yhteiskunnan muutokset kuten väestön ikääntyminen, palveluiden saatavuus, taloustilanne ja terveydenhuollon työvoimapula. Maailmanlaajuiset yllättävät tapahtumat osaltaan vaativat johtamisosaamisen jatkuvaa kehittämistä.

Kaavio. Johtamisosaamisen kehittämistarve: Mitä kauempana arvo on keskipisteestä, sitä suuremmaksi on osaamisvaje koettu.

Kohti terveydenhuollon johtamisen uudistusta

Erikoistuvien lääkäreiden ja hammaslääkäreiden johtamisopinnoilla on terveydenhuollon johtamiskulttuuria uudistava merkitys. Erikoistumiskoulutuksen aikana johtamisopinnot on ainoa kokonaisuus, joka kokoaa kaikilta erikoisaloilta lääkäreitä ja hammaslääkäreitä reflektoida ja jakamaan osaamistaan ja kokemuksiaan johtamiseen liittyvistä asioista ja tilanteista. Koulutuksen laatuun on tärkeä panostaa, sillä terveydenhuollon organisaatioiden osaava ja hyvä johtaminen varmistavat osaltaan potilaiden mahdollisimman hyvän hoidon.